

prestopiti k pravoslavni veri. — Važno je, ker so velevlasti priznale kneza Ferdinanda, ne da bi bile zahtevale novo volitev zato, ker so Ferdinanda volili tudi poslanci Vzhodne Rumelije. Po dogovoru berolinskem je knez bolgarski le guverner Vzhodne Rumelije. S tem pa, da so ga velevlasti kar tem potom pripoznale, so dovolile takorekoč zjedinjenje Vzhodne Rumelije z Bolgarijo, s tem je zjedinjena takozvana Južna Bolgarija, kar pomeni veliko za bolgarsko zgodovino. — Srbija in Grška baje nameravati zvezo proti Bolgariji, ker se je spravila z Rusijo in se vsled tega bojita prevelikega vpliva te na Balkanu, posebno v Bolgariji.

Obrtnija.

Samostalni predlog obč. svet. Iv. Šubica glede ustanovitve državne obrtne šole mehaniško-tehnične smeri v Ljubljani.

V seji občinskega sveta ljubljanskega dne 20. t. m. je obč. svet. Šubice stavil naslednji samostalni predlog:

Pospeševanje obrtnega šolstva v deželnem stolnem mestu je spadalo že od nekdaj mej najbolj važne programske točke občinskega sveta ljubljanskega. Z visokim deželnim zborom vred se je pri raznih prilikah oglašal pri visoki naučni upravi s prošnjami, da bi se ustanovili pri nas primerni obrtni zavodi. Osobito pa se je vedno in vedno ponavljala želja po višji državni obrtni šoli. Razmere niso bile ugodne realizovanju takih prošenj. Visoka vlada je pač ustanovila dve strokovni šoli v Ljubljani, a do višje državne obrtne šole nismo prišli; še danes smo prisiljeni za nekatere obrtniške stroke naše mlade, ukaželjne obrtnike s štipendijami pošiljati na tuje zavode. V novejšem času pa se je stvar jela obračati na bolje. Visoka naučna uprava je osobito na priporočilo visokorodnega gospoda deželnega predsednika sklenila intenzivne, e proučiti obrtne razmere in potrebe po obrtnem pouku na Kranjskem. V ta namen je v deželo poslala vodjo bivše keramiške šole v Jičinu, Lovro Shotta, da preišče naš lončarski obrt in stavi primerne predloge; pozneje je došel dvorni svetnik, profesor vitez Hauffe, da preštudira obrte po naši domovini. Našel je, da imamo poleg družih obrtov skorej 1000 podjetij mehaniško-tehniškega značaja. Tudi število parnih kotlov je nepričakovano veliko, namreč 140. Vsled tega je prišel imenovani veščak do zaključka, da je treba dati tolištevilnemu in pomenljivemu obrtu priliko do strokovnega izobraženja in sicer s tem, da se ustanovi v Ljubljani višji obrtni zavod mehaniško-tehniške smeri. Visoka deželna vlada je ta nasvet podpirala in naučna uprava ga je predložila centralni komisiji za pospeševanje obrtnega pouka v razmotrivanje. Vladno predlogo je zastopal ministerjalni svetnik vitez Haymerle, ki se je zavzel za Hauffejev predlog in poudarjal, kako toplo je vso zadevo pospeševal visokorodni gospod deželni predsednik baron Hein. Po daljši debati, v kateri se je tudi član komisije, gospod cesarski svetnik Ivan Murnik oglasil ter stvar vneto priporočal, je centralna komisija v svoji XXXVIII. seji leta 1895. sprejela vladni predlog, glaseč se:

„Centralna komisija priporoča ustanovitev državne obrtne (delovodske) šole mehaniško-tehniške smeri v Ljubljani in priporoča naučni upravi, da prične z dotičnimi pogajanjmi“.

Vladni poročevalec je koncem svojega utemeljevanja tudi izjavil, da ima vsa stvar zato nekoliko težavno stališče, ker se ne ve, v koliki meri bodo mogli lokalni faktorji sodelovati pri vladni akciji; potresna katastrofa je spremenila vse razmere v Ljubljani in težko je reči, kako bode z lokalnimi prispevki.

Koristi nameravanega zavoda pač ni treba še na dolgo in široko utemeljevati. Stopimo le v naše večje delarnice in tvornice; povsodi nahajamo na boljših, važnejših mestih tuje delavce. Ozrimo se na železnico in njene naprave; naši domačini se morajo zadovoljiti z nižjim delom, strokovno bolj izobraženi tujci pa opravljajo tehnično višje stoječe opravke. Ako dobimo mehaniške železniške delarnice v Ljubljano, bode nameravana obrtna šola prepotrebna naprava za velik del našega obrtnega naraščaja. Brez nje bi bili navezani skoro izključljivo le na tuje delavsko osebje. Velik obrtni zavod pa bi donašal mestu tudi mnogo direktnih koristij. Budget vsake obrtne šole je jako velik. Sedanji strokovni šoli sta dobili lansko leto državnega prispevka 21.565 gld., svota, ki se je skoraj vsa v Ljubljani porabila. Večji zavod z dokaj večjim učnim osebjem bi donašal mestnim trgovcem in obrtnikom seveda še mnogo večjih prihodkov. Naj si bode torej stališče naše to ali ono, ustanovitev višje državne obrtne šole moramo z vsemi močmi podpirati in ravno glede na potresno katastrofo moramo gledati na to, da pridobimo mestu novih virov za zaslužek in prospeh.

Mestna občina bode pač morala dati novemu zavodu stanovanje, kajti to je običajna zahteva naučne uprave. Treba bode torej resno misliti na to, da zgradimo posebno obrtno-šolsko poslopje. Sedanji strokovni šoli sta nastanjeni pri Virantu in deloma v Cojzovi hiši na Bregu. Vsi prostori so natlačeno polni; tu ni mogoče nikake razširjave več. Najemščina znaša že blizu 4000 gld. Vse to dokazuje, da bode v interesu mesta treba zidati novo hišo, ki bode vzela v sebe bodoče obrtne šole.

Glede na navedene razloge toplo priporočam, da sprejme slavni občinski svet nastopne moje predloge:

1.) Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane hvaležno pozdravlja ukrep visoke naučne uprave, da se ima v Ljubljani ustanoviti obrtna šola mehaniško-tehniškega značaja.

2.) Občinski svet izreka, da je pripravljen, takoj stopiti z visoko naučno upravo v dogovor zaradi običajnih prispevkov mestne občine.

3.) Stavbinskemu odseku se naroča, da prouči, kje bi bilo primerno stavbišče za zgradbo obrtno-šolskega poslopja in stavi občinskemu svetu primerne predloge.

4.) Gospod župan se naprosi, da sporoči te sklepe visoki c. kr. deželni vladi.